Scientific Journal of Riga Technical University
The Humanities and Social Science
2010
Volume 17

Sporta un bioloģijas skolotāja specialitātes studentu pedagoģiskās prakses sportā analīze

Juris Porozovs, *Riga Teacher Training and Education Management Academy*, Daina Voita, *Riga Teacher Training and Education Management Academy*

Kopsavilkums. **Pētījuma mērķis bija noskaidrot un salīdzināt studiju programmas „Sporta un pamatizglītības bioloģijas skolotājs" (SB) 4. un 3. kursa studentu prasmju un kompetenču pašvērtējumu pēc pedagoģiskās prakses sportā. Pētījumā tika veikta 4.SB un 3.SB kursa studentu anketēšana un analizēts studentu pašvērtējums par pedagoģiskās prakses sportā realizāciju. Visumā studenti kritiski vērtē savas prasmes un zināšanas, taču novērtē pedagoģiskās prakses lomu savas profesionālās kompetences pilnveidošanā.**

Atslēgas vārdi: **pedagoģiskā prakse, studenti, sports, pašvērtējums, kompetences, grūtības praksē, ieteikumi.**

I. IEVADS

Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola (RPIVA) ir vienīgā augstskola Latvijā, kurā sagatavo sporta un bioloģijas skolotājus. „Sporta un pamatizglītības bioloģijas skolotājs" (SB) studiju programmas izveidošanas pamatā bija pieeja, ka skolotājs varēs mācīt skolā gan sporta, gan arī bioloģijas priekšmetus, un līdz ar to viņam vienā skolā būs pietiekama mācību slodze. Turklāt, tika ņemts vērā, ka sporta skolotājam būs plašas zināšanas bioloģijā, tai skaitā anatomijā un fizioloģijā, un viņš varēs labi izprast un novērtēt bērnus un viņu iespējas [1].

Viens no svarīgākajiem etapiem pedagoģijas specialitāšu studentu apmācībā ir pedagoģiskās prakses. Prakse ieņem īpašu vietu studijās. Tajā apvienojas akadēmiskās zināšanas ar to praktisku pielietojumu [2]. Pedagoģisko prakšu laikā studenti pārbauda dažādu mācību metožu efektivitāti, mēģina saprast skolēnus un veidot labu kontaktu ar viņiem, cenšas kreatīvi vadīt klasi. Skolotājs savā profesionālajā darbībā var sasniegt augstu kompetences līmeni tikai iegūstot tādu pedagoģiskā darba pieredzi, kas dod viņam iespēju analizēt savu rīcību [3]. Sporta skolotāja prasme ietekmē gan nodarbības vadīšanas veidu, gan psiholoģisko klimatu nodarbībā [4]. Studentiem prakses ir intensīva darba periods, kuru laikā jāaktualizē apgūtās zināšanas un jānovada skolēniem mācību stundas, iegūstot pedagoģiskā darba pieredzi. Lai kvalitatīvi realizētu studentu pedagoģisko praksi ir nepieciešams ieguldīt lielu darbu, kurā iesaistīti gan augstskolas pedagogi, gan skolu skolotāji, gan arī paši studenti. Augstskolas pedagogi izstrādā prakses programmu, izveido dokumentāciju, kas jāaizpilda studentiem prakses laikā, sadarbojas ar skolu skolotājiem, konsultē studentus prakses laikā, hospitē un vērtē viņu vadītās stundas. Skolu skolotāji atļauj studentiem hospitēt viņu vadītās stundas, dod iespēju pašiem studentiem vadīt stundas, vērtē un analizē studentu vadītās stundas, sniedz viņiem metodisko atbalstu un konsultācijas.

2007. gadā RPIVA slēdza līgumu ar Valsts Izglītības attīstības aģentūru (VIAA) par projekta - RPIVA profesionālā bakalaura studiju programmas "Sporta un pamatizglītības bioloģijas skolotājs" pedagoģiskās prakses nodrošināšana - realizāciju. VIAA veic otrā līmeņa starpniekinstitūcijas funkcijas ESF finansēto projektu ieviešanā un administrē Eiropas Savienības (ES) profesionālās izglītības programmas Leonardo da Vinci darbību Latvijā. VIAA pārziņā ir arī Latvijas un ES izglītības un karjeras attīstības datu bāžu veidošana un uzturēšana [5]. Projekta ietvaros vienlaikus ar pedagoģisko prakšu nodrošināšanu no 2007.g. janvāra līdz 2008.g. aprīlim tika pilnveidotas prakšu dokumentu mapes, kā arī izstrādāta pedagoģiskās prakses kompetenču mape.

Sporta un pamatizglītības bioloģijas skolotāja studiju programmas studentiem tiek realizētas pedagoģiskā prakse sportā 3. kursa otrajā semestrī un bioloģijā 3. kursa pirmajā semestrī, kā arī valsts kvalifikācijas prakse sportā 4. kursa otrajā semestrī un bioloģijā 4. kursa pirmajā semestrī.

Vadot sporta stundas pedagoģiskās prakses laikā studentam ne tikai jāzina sporta teorija un metodika, kā arī jāprot orientēties jaunākajās tendencēs sporta pedagoģijā, bet arī jāizprot skolēnu vēlmes un intereses. Jāņem vērā arī skolēnu veselības stāvoklis. Atkarībā no veselības stāvokļa skolēnus var iedalīt 3 grupās: vispārējā grupā, sagatavošanas grupā un speciālajā grupā. Pēdējo divu grupu skolēniem ir vājāks veselības stāvoklis nekā pirmās grupas skolēniem [6].

Valsts kvalifikācijas prakse sportā 4.SB kursa studentiem tiek ieskaitīta, ja students ir veicis visus prakses laikā paredzētos uzdevumus: hospitējis 5 stundas; vadījis 30 stundas; vadījis ārpusklases pasākumu; nodevis prakses atskaiti; piedalījies prakses noslēguma konferencē; saņēmis sekmīgu skolotāja un prakses vadītāja vērtējumu atklātajās stundās. Pedagoģiskajā prakse sportā 3. SB kursa studentiem uzdevums ir hospitēt 8 stundas; vadīt 24 stundas; vadīt ārpusklases pasākumu; nodot prakses atskaiti; piedalīties prakses noslēguma konferencē un saņemt sekmīgu skolotāja un prakses vadītāja vērtējumu atklātajās stundās.

Pētījuma mērķis bija noskaidrot un salīdzināt 4.SB kursa un 3.SB kursa studentu prasmju un kompetenču pašvērtējumu pēc valsts kvalifikācijas vai pedagoģiskās prakses sportā, izprast grūtības ar kādām studentiem jāsastopas pedagoģiskās prakses laikā un uzzinātu studentu priekšlikumus prakses pilnveidošanai.

II. DARBA METODES

Lai noskaidrotu studentu prasmju un kompetenču pašvērtējumu, pēc kvalifikācijas prakses sportā 4.SB kursa studentiem, kā arī pēc pedagoģiskās prakses sportā 3.SB kursa studentiem tika veikta studentu anketēšana. Anketēšanas jautājumi tika veidoti tā, lai noskaidrotu studentu pašvērtējumu par viņu prasmi organizēt un vadīt sporta stundas, sadarboties ar skolēniem un skolotājiem prakses laikā, kā arī lai noteiktu studentu grūtības prakses laikā un uzzinātu studentu priekšlikumus pedagoģiskās prakses pilnveidošanai. Pavisam tika aptaujāti 22 4.SB kursa un 21 3.SB kursa students. Tika izvērtētas un salīdzināta 3.SB kursa studentu un 4.SB kursa studentu atbildes un novērtēts Sporta un bioloģijas skolotāja specialitātes studentu prasmju un kompetenču pašvērtējums pēc pedagoģiskās prakses sportā.

III. DARBA REZULTĀTI

Studentu pašvērtējuma rezultāti par mācību satura organizēšanas prasmi pedagoģiskās prakses laikā ir parādīti 1. att. 34% aptaujāto 4.SB un 20% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņiem ir augsts līmenis mācību satura organizēšanas prasmē, 57% aptaujāto 4.SB un 65% aptaujāto 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņiem ir vidējs līmenis mācību satura organizēšanas prasmē, bet 9% aptaujāto 4.SB un 15% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņiem ir zems līmenis mācību satura organizēšanas prasmē sporta nodarbībās. Iegūtie rezultāti liecina, ka 4.SB kursa studenti augstāk vērtē savu mācību satura organizēšanas prasmi nekā 3.SB kursa studenti. Kopumā vairums studentu uzskata, ka viņiem vēl jāiegulda liels darbs, apgūstot sporta stundas mācību satura organizēšanas prasmi.

Studentu pašvērtējuma rezultāti par prasmi noteikt stundas mērķi ir parādīti 2. att. 56% 4.SB kursa studenti un 58% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi labi prot noteikt stundas mērķi, 39% 4.SB kursa studentu un 42% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi vidēji prot noteikt stundas mērķi un tikai 5% 4.SB kursa studentu domā, ka viņi vāji prot noteikt stundas mērķi. Anketēšanas rezultāti liecina, ka lielākā daļa ceturtā un arī trešā kursa studentu izprot sporta stundas mērķi un prot to noformulēt.

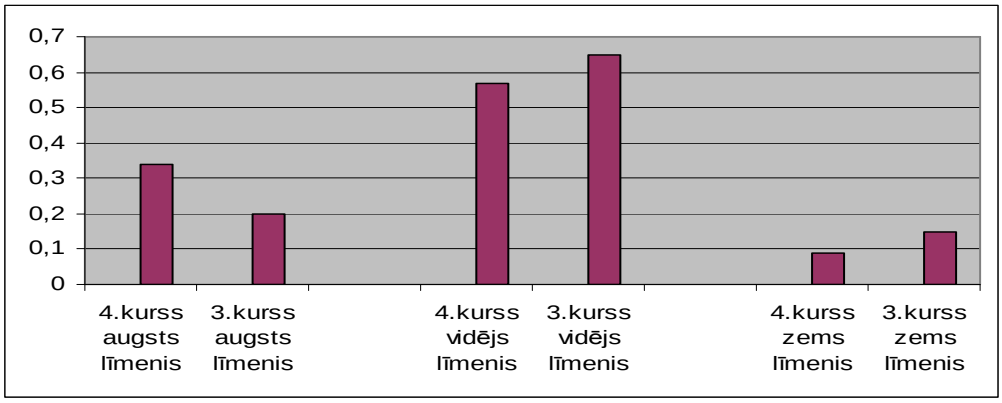

1. att. Studentu pašvērtējums par mācību satura organizēšanas prasmi
(% no aptaujāto studentu skaita grupā).

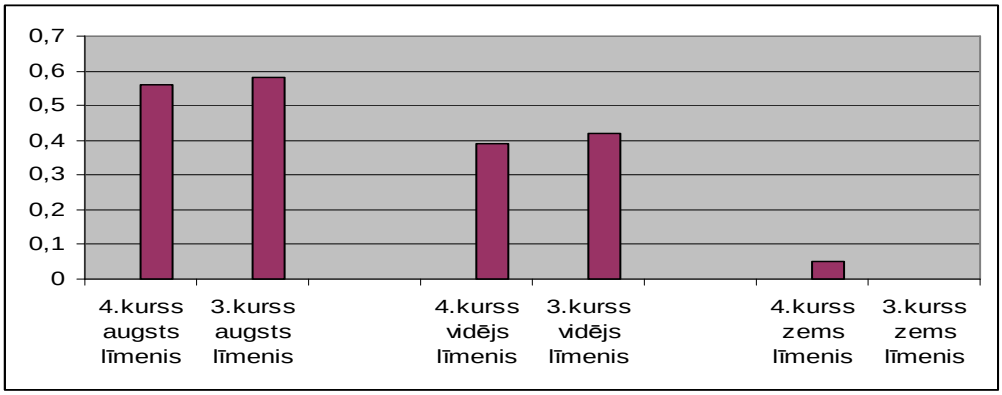

2. att. Studentu pašvērtējums par prasmi noteikt stundas mērķi
(% no aptaujāto studentu skaita grupā).

Studentu pašvērtējuma rezultāti par orientēšanos jaunākajās tendencēs sporta pedagoģijā ir parādīti 3. att. 50% 4.SB kursa studentu un 36% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi labi orientējas jaunākajās tendencēs sporta pedagoģijā, 45% 4.SB kursa studentu un 52% 3.SB kursa studentu domā, ka viņi vidēji orientējas jaunākajās tendencēs sporta pedagoģijā, bet 5% 4.SB kursa studentu un 12% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi vāji orientējas jaunākajās tendencēs sporta pedagoģijā. Kopumā 4.SB kursa studenti labāk orientējas jaunākajās tendencēs sporta pedagoģijā nekā 3.SB kursa studenti.

Lielākai daļai trešā kursa studentu ir jāpilnveido prasme orientēties jaunākajās tendencēs sporta pedagoģijā. To iespējams veikt analizējot literatūru par jaunākajām tendencēm sporta pedagoģijā, kā arī uzkrājot praktiskā darba pieredzi.

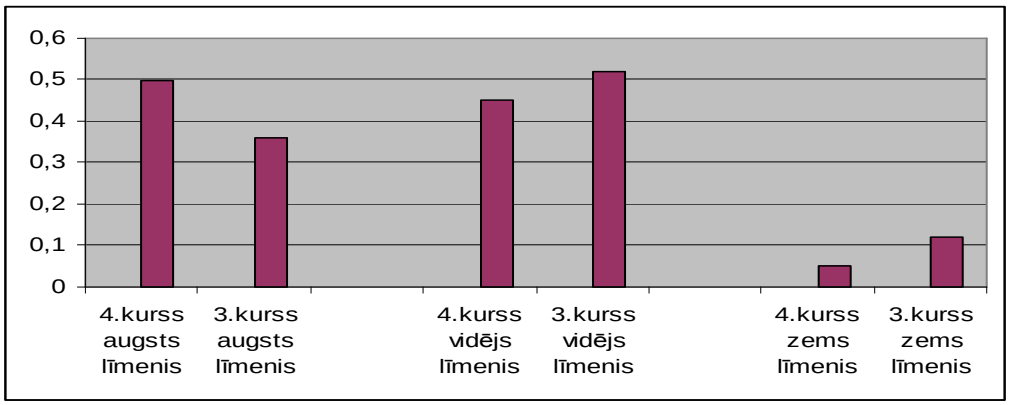

3. att. Studentu pašvērtējums par orientēšanos jaunākajās tendencēs sporta pedagoģijā
(% no aptaujāto studentu skaita grupā).

Studentu pašvērtējuma rezultāti par prasmi motivēt skolēnus sporta nodarbībām ir parādīti 4. att. 59% 4.SB kursa studentu un 28% aptaujāto 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi labi prot motivēt skolēnus sporta nodarbībām, 41% 4.SB kursa studenti un 69% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi vidēji prot motivēt skolēnus sporta nodarbībām, bet tikai 3% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi vāji prot motivēt skolēnus sporta nodarbībām. Kopumā 4.SB kursa studentiem ir augstāks pašvērtējums par prasmi motivēt skolēnus sporta nodarbībām. Acīm redzot, lielāka pieredze darbā ar skolēniem palīdz augstākā kursa studentiem labāk motivēt viņus darbam. Vairums studentu atzīmē, ka skolēniem visumā ir pozitīva attieksme pret sporta stundām, sevišķi jaunākajās klasēs. Tomēr tieši jaunākajās klasēs, sakarā ar skolēnu pārāk lielo emocionalitāti un nespēju kontrolēt savas emocijas, studentiem bieži rodas grūtības uzturēt disciplīnu sporta nodarbību laikā.

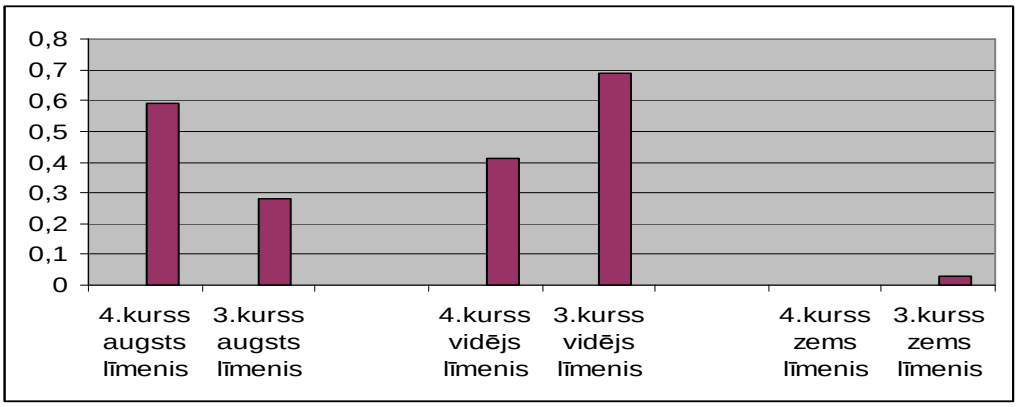

4. att. Studentu pašvērtējums par prasmi motivēt skolēnus sporta nodarbībām
(% no aptaujāto studentu skaita grupā).

Studentu pašvērtējuma rezultāti par prasmi veikt laika sadali sporta stundā ir parādīti 5. att. 50% 4.SB kursa studentu un 62% aptaujāto 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi labi prot veikt laika sadali sporta stundā, bet 50% 4.SB kursa studentu un 38% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi vidēji prot veikt laika sadali sporta stundā. Neviens students nav atzīmējis, ka slikti prot veikt laika sadali sporta stundā. Iegūtie rezultāti liecina, ka studenti ir spējīgi veiksmīgi izplānot un realizēt sporta stundas norisi.

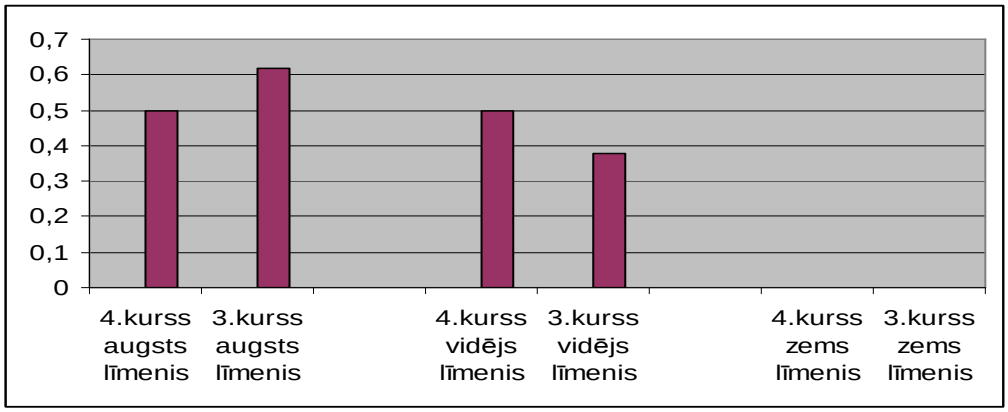

5. att. Studentu pašvērtējums par prasmi veikt laika sadali sporta stundā
(% no aptaujāto studentu skaita grupā).

Studentu pašvērtējuma rezultāti par prasmi organizēt skolēnu sadarbību grupā ir parādīti 6. att. 59% 4.SB kursa studentu un 42% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi labi prot organizēt skolēnu sadarbību grupā, 36% 4.SB kursa studentu un 54% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi vidēji prot organizēt skolēnu sadarbību grupā, bet 5% 4.SB kursa studentu un 4% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi slikti prot organizēt skolēnu sadarbību grupā. Prasme organizēt skolēnu sadarbību grupā ir atkarīga gan no studentu teorētiskajām zināšanām sporta pedagoģijā, gan no pedagoģiskā darba iemaņām, gan arī no viņu komunikatīvajām kompetencēm. Ceturtā kursa studenti kopumā labāk prot organizēt skolēnu sadarbību grupā nekā trešā kursa studenti.

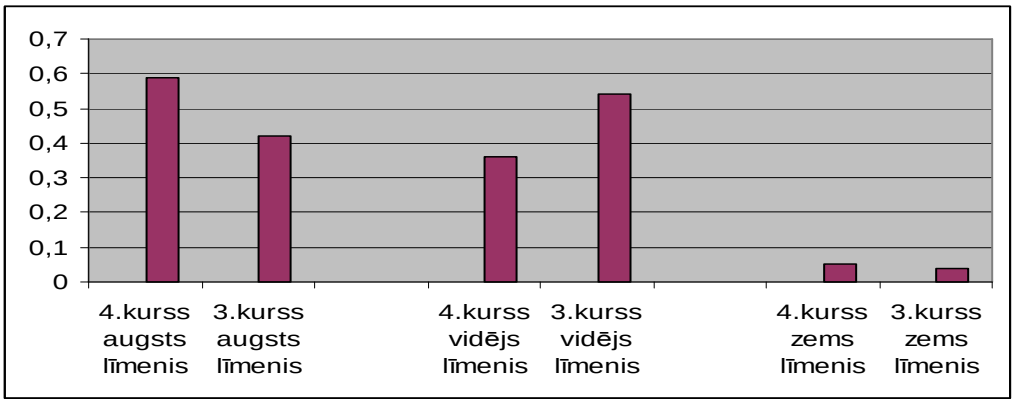

6. att. Studentu pašvērtējums par prasmi organizēt skolēnu sadarbību grupā
(% no aptaujāto studentu skaita grupā).

Studentu pašvērtējuma rezultāti par skolēnu vērtēšanas prasmi ir parādīti 7. att. 45% 4.SB kursa studentu un 42% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi labi prot vērtēt skolēnu sasniegumus, 46% 4.SB kursa studentu un 51% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi vidēji prot vērtēt skolēnu sasniegumus, bet 9% 4.SB kursa studentu un 7% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi slikti prot vērtēt skolēnu sasniegumus. Skolēnu sporta sasniegumu vērtēšana ir sarežģīts jautājums, jo nepieciešams ņemt vērā gan skolēnu prasmes un iemaņas konkrēto uzdevumu veikšanai, gan rezultātu progresu, gan arī skolēnu motivāciju un attieksmi pret sporta nodarbībām. Kopumā ceturtā un trešā kursa studenti apmēram vienādi vērtē savu prasmi vērtēt skolēnu sasniegumus.

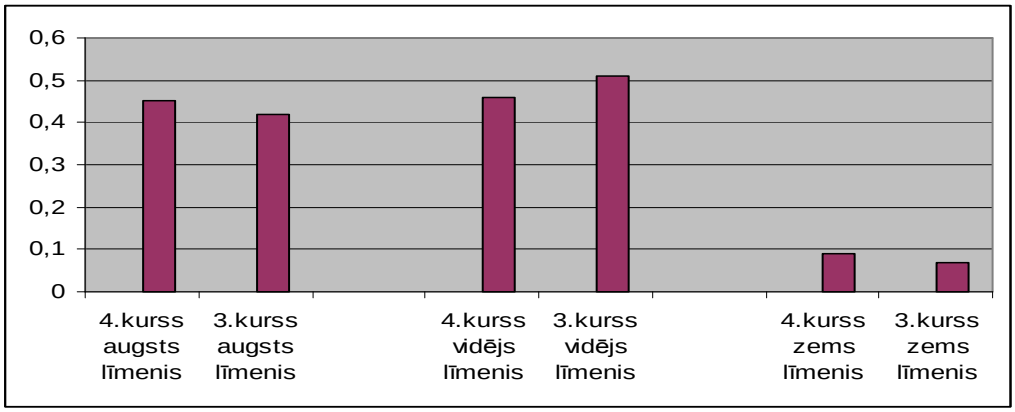

7. att. Studentu pašvērtējums par skolēnu vērtēšanas prasmi
(% no aptaujāto studentu skaita grupā).

Studentu pašvērtējuma rezultāti par studentu prasmi sadarboties ar skolēniem ir parādīti 8. att. 64% 4.SB kursa studentu un 74% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi labi prot sadarboties ar skolēniem sporta stundu laikā, 31% 4.SB kursa studentu un 26% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi vidēji prot sadarboties ar skolēniem sporta stundu laikā un tikai 5% 4.SB kursa studentu domā, ka viņiem ir vāja prasme sadarboties ar skolēniem sporta stundās.

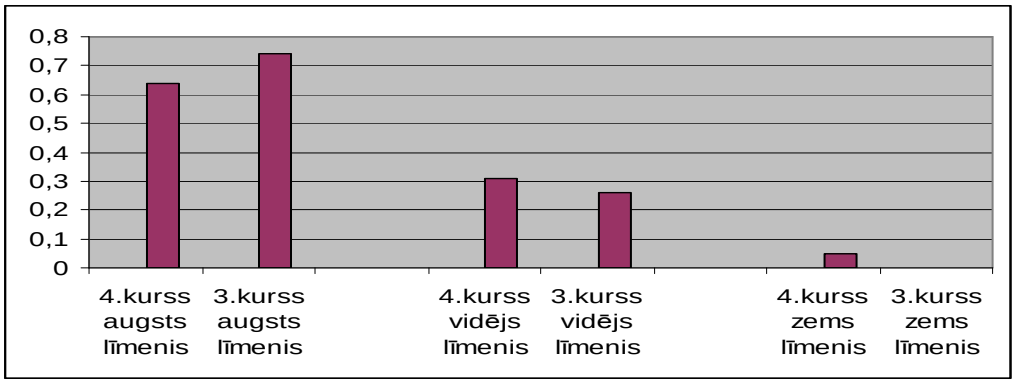

8. att. Studentu prasmes sadarboties ar skolēniem pašvērtējums
(% no aptaujāto studentu skaita grupā).

Studentu pašvērtējuma rezultāti par studentu prasmi sadarboties ar skolotājiem ir parādīti 9. att. 73% 4.SB kursa studentu un 82% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi labi prot sadarboties ar skolotājiem prakses laikā. bet 27% 4.SB kursa studentu un 18% 3.SB kursa studentu uzskata, ka viņi vidēji prot sadarboties ar skolotājiem prakses laikā. Kopumā anketēšanas rezultāti parāda, ka gan ceturtā, gan arī it īpaši trešā kursa studentu komunikatīvās kompetences ir salīdzinoši augstas. Vairums studentu labi prot sadarboties gan ar skolēniem, gan ar skolotājiem.

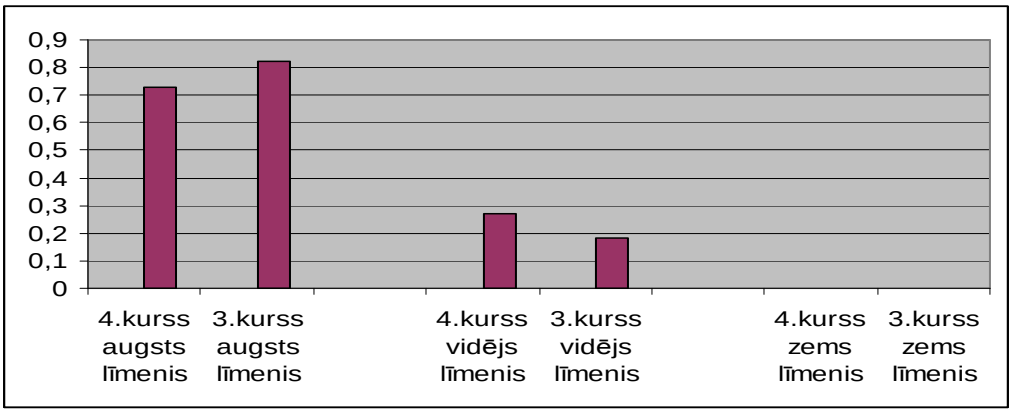

9. att. Studentu prasmes sadarboties ar skolotājiem pašvērtējums
(% no aptaujāto studentu skaita grupā).

1.tabulā ir parādītas studentu galvenās grūtības pedagoģiskās prakses laikā.

1. TABULA

STUDENTU GRŪTĪBAS PEDAGOĢISKĀS PRAKSES LAIKĀ (% NO APTAUJĀTO STUDENTU SKAITA GRUPĀ)

Studentu grūtības pedagoģiskās prakses laikā	**4.SB**	**3.SB**
Trūkst organizatoriskās prasmes	9	12
Grūtības mācību vielas atlasē	14	19
Ne vienmēr tiek ievērots skolēnu fiziskās sagatavotības līmenis	9	14
Grūtības metožu atlasē	18	19
Grūtības stundas formu izvēlē	9	5
Grūtības uzturēt disciplīnu klasē	27	31
Grūtības novērtēt skolēnu rezultātus	5	-
Grūtības atrast laiku prakses dokumentu noformēšanai	9	-

Anketēšanas rezultāti liecina, ka vislielākās grūtības studentiem rodas uzturēt disciplīnu sporta stundu laikā, pie kam jāatzīmē, ka šādas grūtības ir gan trešā, gan arī ceturtā kursa studentiem. Zināmā mērā tas saistīts ar studentu pedagoģiskā darba pieredzes trūkumu. Aptaujātie studenti atzīmē, ka iespēju uzturēt disciplīnu sporta stundu laikā apgrūtina arī ierobežotais nodrošinājums ar telpām. Daudzās skolās sporta stundu laikā zāle tiek sadalīta vairākās daļās, un katrai klasei ir atvēlēta zināma zāles daļa, tomēr dažādu klašu skolēni viens otru traucē un apgrūtina nodrošināt disciplīnu vadot sporta nodarbības.

2.tabulā ir parādīti studentu priekšlikumi pedagoģiskās prakses pilnveidošanai.

2. TABULA

STUDENTU PRIEKŠLIKUMI PEDAGOĢISKĀS PRAKSES PILNVEIDOŠANAI (% NO APTAUJĀTO STUDENTU SKAITA GRUPĀ)

Studentu priekšlikumi pedagoģiskās prakses pilnveidošanai	**4.SB**	**3.SB**
Aktīvajai pedagoģiskajai praksei jābūt katru studiju gadu	27	35
Nepieciešams palielināt prakses laiku	18	19
Nepieciešams ieviest integrētu kursu „Pedagoģiskā prakse skolā”	14	30
Skolotājam kārtīgāk jāiepazīstina studentus ar skolas dzīvi	9	11
Skolotājam kārtīgāk jāiepazīstina studentus ar skolas iekšējās kartības noteikumiem	-	5
Nepieciešams vienkāršot studentu prakses darba mapi	18	-
Skolai pilnībā jānodrošina telpas sporta stundu organizēšanai	5	-
Skolai stingrāk jāvēršas pret skolēniem, kuri kavē sporta nodarbības	9	-

Anketēšanas rezultāti liecina, ka daudzi studenti vēlas, lai aktīvā pedagoģiskā prakse sāktos jau no pirmā kursa. Pašlaik SB studiju programmā pirmajos divos kursos paredzētas vērojumu prakses, bet sākot ar trešo kursu, kad studenti apguvuši pedagoģijas pamatprincipus, sporta teoriju, kā arī vairākus svarīgus sporta un bioloģijas cikla priekšmetus un to vadīšanas metodiku, tiek realizētas aktīvās pedagoģiskās prakses. Iespējams, ka atsevišķu stundu vadīšana jau pirmajos kursos ciešā sadarbībā ar skolotāju varētu veicināt pedagoģiskā darba iemaņu attīstību. Salīdzinoši liels skaits studentu gan trešajā, gan arī ceturtajā kursā norāda, ka nepieciešams pagarināt pedagoģiskās prakses laiku. Daudzi studenti (sevišķi trešajā kursā) atzīmē, ka nepieciešams ieviest integrētu kursu „Pedagoģiskā prakse skolā”. Jādomā, ka studentiem rada grūtības apkopot dažādās pedagoģijas, kā arī sporta un bioloģijas cikla priekšmetos apgūtās zināšanas, un viņi vēlas, lai būtu studiju kurss, kurā tiktu norādītas galvenās pedagoģiskās metodes un problēmas, kurām jāpievērš uzmanība praktiski vadot stundas. Pozitīvi jāvērtē studentu priekšlikumu kārtīgāk iepazīstināt viņus ar skolas dzīvi un skolas iekšējās kartības noteikumiem. Atsevišķi ceturtā kursa studenti norāda, ka nepieciešams vienkāršot studentu prakses darba mapi.

IV. SECINĀJUMI

6. Vairums studentu uzskata, ka viņiem ir vidējs līmenis mācību satura organizēšanas prasmē, viņi vidēji orientējas jaunākajās tendencēs sporta pedagoģijā, viņiem ir vidēja spēja motivēt skolēnus nodarbībām un vērtēt skolēnu sasniegumus, kā arī organizēt skolēnu sadarbību grupā. 4.SB kursa studentiem kopumā ir nedaudz augstāks minēto prasmju pašvērtējums nekā 3.SB kursa studentiem.

7. Daudzi studenti domā, ka viņi labi prot izvirzīt stundas mērķi un veikt laika sadali stundā.

8. Lielākā daļa studentu uzskata, ka viņu komunikatīvās kompetences ir augstas, viņi labi prot sadarboties gan ar skolēniem, gan ar skolotājiem.

9. Galvenās grūtības, ar kurām studenti sastopas pedagoģiskās prakses laikā, ir uzturēt disciplīnu klasē, izvēlēties pareizāko mācību vielu un mācību metodes. Daļai studentu pietrūkst organizatoriskās prasmes.
10. Studenti izsaka sekojošus priekšlikumus pedagoģiskās prakses pilnveidošanai: aktīvajai pedagoģiskajai praksei jābūt katru gadu, nepieciešams ieviest integrētu kursu „Pedagoģiskā prakse skolā", vajag palielināt pedagoģiskās prakses laiku, skolotājam kārtīgāk jāiepazīstina studentus ar skolas dzīvi un skolas iekšējās kārtības noteikumiem, vajag vienkāršot studentu prakses darba mapi.
11. Studenti pedagoģiskās prakses laikā sastopas ar dažādām grūtībām stundu vadīšanas laikā, viņi kritiski vērtē savas prasmes un zināšanas, taču novērtē pedagoģiskās prakses lomu savas profesionālās kompetences pilnveidošanā.

LITERATŪRAS SARAKSTS

1. **Porozovs, J., Škoļņikova, T.** The Attitude of Sports and Biology Teacher Speciality Students to Chosen Speciality (Sporta un bioloģijas skolotāja specialitātes studentu attieksme pret izvēlēto specialitāti). *Rīgas Tehniskās universitātes zinātniskie raksti. 8. sēr. Humanitārās un sociālās zinātnes 8. sēj.* Rīga, 2005, 165.-173. lpp.
2. **Strode, A.** Studentu profesionālās kompetences veidošanās un vērtējums pedagoģiskās prakses kontekstā. *Teorija un prakse skolotāju izglītībā II. I daļa*. Rīga: RPIVA, 2004, 40.-47. lpp.
3. **Jurgena, I.** Mission and Professional Competence of Teachers. *Dabaszinātnes un skolotāju izglītība. Science and teacher training.* Rīga, RPIVA, 2001, 17.-18. lpp.
4. **Onofre, M., Jardim, M.** The self-efficacy of pre-service physical education teachers' and it sources. **In:** *13th Annual Congress of the European College of Sport Science 9-12 July 2008, Estoril – Portugal, Book of Abstracts.* Lisboa: Faculdade de Motricidade Humana Universidade Tecnica de Lisboa Portugal, 2008, p.29.
5. **Traidās, D.** *Valsts izglītības attīstības aģentūra 2008.* [tiešsaiste]. [skatīts] 07.10.2008.] Pieejams: http://www.viaa.gov.lv.
6. **Laskiene, S., Kavaliauskas, S.** Dialogues During Physical Education Classes at School. **In:** *Teacher Education in XXI Century: Changing and Perspectives. International Scientific Conference. Research Papers.* Šiauliu: Šiauliu universiteto leidykla, 2002, p. 94-104.

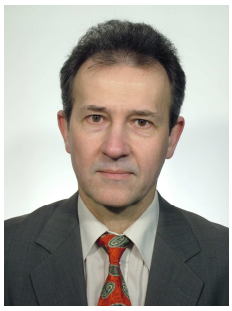

Juris Porozovs. Doctor of Biology (Dr.biol.) since 1993. This scientific qualification was obtained in Latvian University. Major field of study is physiology.
The current jobs are: professor in Riga Teacher Training and Education Management Academy and Senior researcher in Riga Teacher Training and Education Management Academy Psychology Research Institute. Address: Imantas 7.linija-1, Riga, LV-1083. Previously have worked in: International Institute of Practical Psychology (1999 - 2005), Latvian Civil Defence Centre (1997-1998), Riga Children Hospital "Gailezers" (1995-1996).
Member of the European Committee of Sport Science. Telephone + 371 26806992, e-mail: juris.porozovs@rpiva.lv

Daina Voita. Doctor of Biology (Dr.biol.) since 2002. This scientific qualification was obtained in Latvian University. Major field of study is physiology.
The current jobs are: director of Riga Teacher Training and Education Management Academy Psychology Research Institute and associated professor in Teacher Training and Education Management Academy. Address: Imantas 7.linija-1, Riga, LV-1083. Senior researcher in Latvian University Scientific Institute of Cardiology. Address: Pilsonu street 13, Riga, LV-1002. Previously have worked in: Clinical Research Organization "Biomapas" (2006-2020), LLC "Grindeks"(2002-2005), Centre of Professional Career Choice (2000).
Member of Latvian University Cardiology institute ethics committee for clinico-physiological investigations, drugs and pharmaceutical products clinical research, Member of Latvian Society of Men and Animals, Member of Latvian Society of Hypertension, Member of European Society of Health Psychology, Member of Board of „Latvian lifelearning support centre".
Phone + 371 67860679, e-mail: dvoita@mits.lv

Juris Porozovs, Daina Voita. Analysis of Pedagogical Practice in Sports of Students Obtaining the Speciality of Sport and Biology Teacher
Riga Teacher Training and Educational Management Academy prepares teachers of sports and basic education biology. The theoretical knowledge obtained during the classes is used by the students to develop practical experience in pedagogical work during teaching practices. The self- evaluation of teaching practice in sports of 4th and 3rd year students of sports and basic education biology teacher program has been analysed in the present research. The questionnaire of students was circulated. The results of the questionnaire showed that the majority of students consider that they have the average level of proficiency at organizing the educational content, they have a medium level at orientation in new tendencies of sports pedagogy, medium ability to motivate students for lessons and estimate students' achievements, as well as medium ability to organize cooperation of students in group. The 4th year students in general have a slightly higher self estimation of the above listed proficiencies than 3rd year students. The majority of students consider that they have good proficiency in advancing the aim of lesson and realising time planning during the lesson, and they have good communicative competences. The main difficulties for students during teaching practice are to maintain discipline in class, make a good choice of an appropriate teaching material and teaching methods. Some students lack organizing abilities. The most important suggestions of students for improving the quality of pedagogical practices are: to organize practices every study year, to implement the course "Pedagogical practice in school" before teaching practices, to prolong the period of pedagogical practices, teachers must acquaint students with the school life and the regulation of internal rules in schools more properly. On the whole students critically estimate their skills and knowledge but they assess the role of pedagogical practices in the improvement of their professional competence.

Юрис Порозовс, Дайна Войта. Анализ педагогической практики в спорте у студентов специальности «учитель биологии и спорта»
Рижская Академия педагогии и управлеия образованием готовит учителей биологии и спорта. Теоретические знания, освоенные во время занятий, студенты во время педагогических практик используют для совершенствования опыта педагогической работы. В исследовании проанализирована самооценка реализации педагогической практики спорта студентов 4го и 3го курса специальности «Учитель спорта и основного образования биологии». Была проведено анкетировние студентов. Результаты анкетирования показали, что большинство студентов считают, что у них средний уровень в умении организовать содержание обучения, они средне ориентируются в новейших тенденциях педагогии спорта, у них средняя способность мотивировть учащихся к занятиям и оценивать успехи учащихся, а также организовать сотрудничество учащихся в группе. В целом студенты четвертого курса имеют немного более высокую самооценку упомянутых умений по сравнению со студентами третьего курса. Большинство студентов считают, что они хорошо умеют выдвигать цель занятия и организовать распределение времени во время урока, а также у них хорошие коммуникативные навыки. Главные трудности с которыми сталкиваются студенты во время педагогической практики, это поддержание дисциплины в классе и выбор правильного содержания и методов проведения урока. У некоторых студентов не хватает организторских навыков. Наиболее важные предложения, которые выдвигают студенты для усовершенствования педагогической практики следующие: активная педагогическая практика должна проводится каждый год, необходимо ввести курс «Педагогическая практика в школе» до проведения педагогической практики, необходимо увеличить длительность педагогической практики, учителя должны более тщательно ознакомить студентов со школьной жизнью и внутренними правилами порядка в школе. В целом студенты критически оценивают свои навыки и знания, но высоко оценивают роль педагогической практики в усовершенствовании своей прфессиональной компетенции.